

Selskabet for Samtidshistorisk Forskning
c/o Saxo-Instituttet, Københavns Universitet
Njalsgade 102, 2300 København S
Tlf. 35 32 82 88 – 35 32 82 98
Mail cdu@hum.ku.dk – villaume@hum.ku.dk

Udtalelse fra Selskabet for Samtidshistorisk Forsknings bestyrelse

På Selskabet for Samtidshistorisk Forsknings generalforsamling den 3. februar 2006 blev der udtrykt alvorlig bekymring over den stadig tydeligere politiske styring af samtidshistorisk forskning i Danmark.

Det nyeste eksempel på dette er udmøntningen af finanslovsaftalen fra november 2005 mellem regeringen og Dansk Folkeparti om at bevilge 10 mio. kr. til yderligere forskning i Danmarks stilling under den kolde krig. Den politisk valgte konstruktion - en af forsvarsministeren udpeget bestyrelse for et nyt center for koldkrigsstudier, lokaliseret på Forsvarsakademiet og med et snævert defineret forskningsfelt, der skal resultere i et enkelt værk - er et klart brud med armslængdeprincippet, som traditionelt er blevet betragtet som garanten for fri og uafhængig forskning.

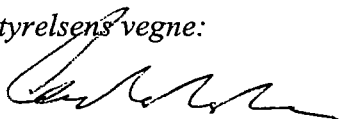
Ved den valgte løsning har regeringen fravalgt de forslag, der fremkom fra forskerside om at bygge på og videreudvikle de eksisterende koldkrigs-forskningsmiljøer på landets universiteter og andre højere læreanstalter. Forslag, som ville sikre fordelingen af forskningsmidlerne i fri kvalitetskonkurrence til kompetente forskere efter fagligt forsvarlige og gennemsigtige kriterier og uden på forhånd at binde forskningen til udtrykkeligt udpegede emneområder og kildegrupper.

Denne afgørelse er den foreløbige kulmination på en uheldig udvikling, der startede under den forrige regering. Siden da er ganske betydelige midler bevilget til undersøgelser af Grønlands stilling under den kolde krig, Politiets Efterretningstjeneste, truslerne mod Danmark, samt bl.a. indre danske konflikter under den kolde krig. I flere tilfælde synes politisk uenighed om kommissorier og emneafgrænsning at have været mere styrende end forskningsmæssig relevans.

Selv om der er kommet og kan komme lødige forskninger ud af disse bevillinger, er det principielt betænkeligt, at tyngdepunktet i forskningen forskydes, når de frie forskningsråds fagligt velfunderede bevillingsveje og universiteternes uafhængige forskermiljøer gang på gang forbigås ved politikernes bevilling af midler til samtidshistorisk forskning især vedrørende Danmarks stilling under den kolde krig. Der er tale om en tendens, som kan udvikle sig til en egentlig trussel mod den frie forskning, og derfor er det nødvendigt at advare alvorligt imod fortsat at betrede denne vej.

Den 8. februar 2006

På bestyrelsens vegne:

Lektor Carsten Due-Nielsen (formand), Københavns Universitet

Professor Poul Villaume (næstformand), Københavns Universitet

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Jean Monnet professor Thorsten Borring Olesen, Aarhus Universitet

Lektor Mogens Rüdiger, Aalborg Universitet

Professor Flemming Just, Syddansk Universitet